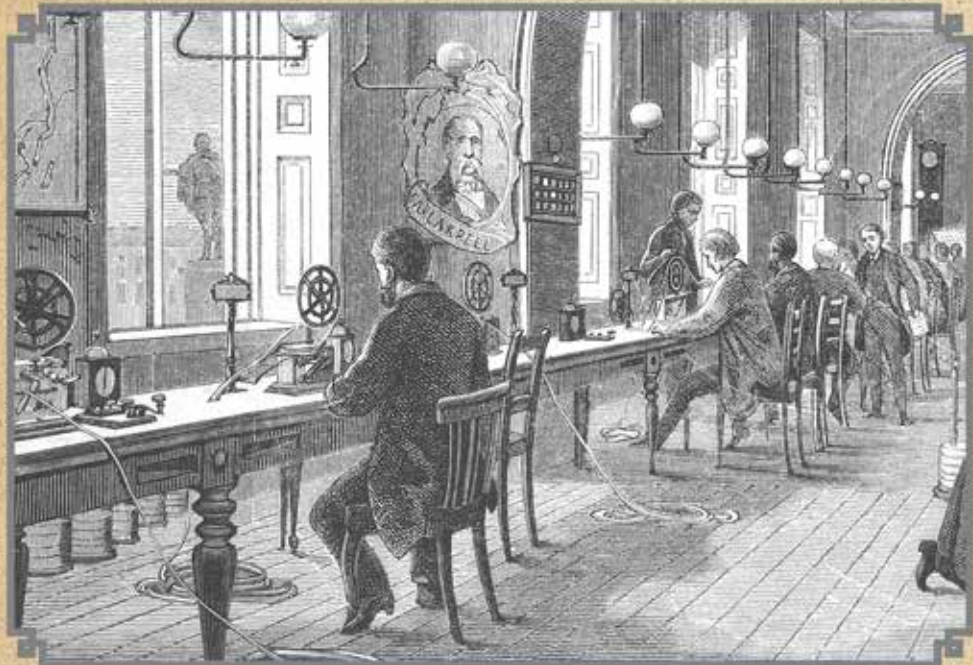

Telgrafens historia

Återutgivning av text från 1872

En gratis publikation från
e-boksbiblioteket.se

Telegrafens historia
– Återutgivning
av text från 1872

av Knut Tersmeden

Redaktör Mikael Jägerbrand

ISBN 978-91-7757-088-2

Copyright © 2016 Mikael Jägerbrand / Virvelvind Förlag, Lysekil
Den här e-boken ges ut av E-boksbiblioteket Förlag (imprint)

Mer info: www.e-boksbiblioteket.se

Förord

I den här e-boken får du veta mer om en av 1800-talets viktigaste uppfinningar – telegrafen.

Det var först genom de omfattande telegraflinjerna som det blev möjligt med snabb kommunikation över mycket stora områden.

Texten handlar framför allt om Samuel Morse och hans insatser för telegrafen. Det här skrevs i samband med uppfinnarens död så du får också veta mer om hans rätt okända karriär som konstnär.

Den här texten publicerades ursprungligen år 1872 i tidskriften "Svenska Familj-Journalen" med rubriken "Ur telegrafens historia". Texten publicerades under signaturen "K. T-n." (1835–1903).

Den här e-boken publicerades på sajten e-boksbiblioteket.se i oktober 2016.

Du får gärna länka till den här e-boken eller skicka vidare e-boken till vänner och bekanta. Du får till och med ladda ner den och sprida den vidare på din egen sajt eller blogg – men då kan vi inte göra eventuella ändringar, rättelser eller kompletteringar.

Telegrafens historia

– text från 1872

Den här texten publicerades ursprungligen år 1872 i tidskriften "Svenska Familj-Journalen" med rubriken "Ur telegrafens historia". Texten publicerades under signaturen "K. T-n." (1835–1903).

Hvarje stor uppfinning fordrar tid för sin utveckling och ingalunda har telegrafen i sitt nu varande skick dragit minsta tiden. Man såg först jordkolor och kojor innan man ens tänkte på att bygga palatser, man begagnade pilbåge till dess man uppfann skjutvapen och man klädde sig till och med i tidens början med det minsta möjliga i brist på något mera passande omhölje. Samma förhållande har det varit med telegrafens uppfinning, jemförd med det stadium, i hvilket den samma nu befinner sig. För att i fornda tider på längre afstånd och mera hastigt, än hvad med andra den tidens medel kunde åstadkommas, meddela sig med hvarandra tillgrepos en mängd ganska enkla, men för den tidens föreställningsätt utan tvifvel såsom särdeles praktiska ansedda metoder. Sålunda begagnade sig den persiske konungen Darius Hystaspis redan omkring år 490 före Kristi födelse af vaktkarlar, hvilka utställdes på höjder, så långt aflägsna från hvarandra, att ljudet kunde höras från den ena kullen eller berget till

den andra. En befallning gafs, och vaktarne skreko så högt lungorna medgåfvo, och detta så enkla medel lærer, efter hvad det berättas, haft en sådan effekt, att de kungliga meddelandena fortskaffades med en hastighet af trettio dagsresor per dag. Början var sålunda gjord redan ett halft tusen år före vår nu varande tideräkning och man stannade icke på denna punkt. Vaktkarlarna utbyttes snart mot fackelsignaler och dessa sednare småningom så förbättrade, att de betecknade ett fullständigt bokstafssystem. Man var nu rätt länge nöjd med hvad som åstadkommits, man tänkte sig icke något bättre, och i den tiden voro vexelaffärer lika okända som kursnoteringar, hvilket med andra ord vill säga, att det egentligen ej fanns något intresse nog mäktigt att sporra uppfinningsförmågan derhän, att i afseende å meddelanden åstadkomma någon större hastighet. Först år 1684 framträdde engelsmannen *Robert Hook* med ett nytt system för telegrafering och detta var den först kända *optiska* telegrafan. Detta system var att med rörliga linealer bilda geometriska figurer, hvilkas betydelse var på förhand bestämd. Något mer än hundra år derefter erhöll fransmannen *Claude Chappe*, som i många år experimenterat med en signaleringsinrättning, nationalkonventets uppdrag att inrätta en signaleringslinie mellan Paris och Lille, och då denna linie med tjuugu mellanstationer den 30 November 1794 blef färdig och afprovvad, hvarvid ett meddelande mellan de båda orterna befanns kunna göras på en tid af två minuter, ansågs kannedomen om att hastigt kunna meddela sig på längre afstånd vara uppnådd.

Det måste anses glädjande för oss, att Sverige var det land som först följde det af fransmännen gifna exemplet att inrätta optiska telegrafer. Samma år som *Claude Chappe*, efter hvad vi här ofvan berättat, inrättade den optiska ledningen från Paris, konstruerade

presidenten *Edelcrantz* en optisk telegraf, som först försöktes mellan Stockholm och Drottningholm och ett par år derefter utan förändring antogs i England. Sedan detta första försök var gjordt, inrättades inom kort en mängd optiska ledningar, bland hvilka en från Grisslehamn öfver Ålands haf till Ekerö. Efter slutet af 1808—1809 års krig lät man likväl telegraferna förfalla och afskedade telegrafisterna, ty man fann rätt snart att det ej gafs någon sysselsättning för dem. De optiska telegraferna upptogos sedermera ej här i landet förr än år 1836, och man nöjde sig med dem till dess den första elektriska telegraflinien, hvilken sträckte sig mellan Stockholm och Upsala, i September månad år 1853 öppnades för allmänheten och bildade första maskan i det nät, som nu är spändt öfver hela vårt land och hvars trådar räkna en sammanlagd längd af omkring 1,960 geografiska mil.

— — — —

Hans Christian Örsted var en af dessa personligheter, om hvilka man kan säga: *han skall lefva om han än död blefve*, ty han har för all tid odödliggjort sitt namn och bevarat sitt minne genom upptäckten om sambandet mellan elektriciteten och magnetismen, en af det slags till sina följder omätliga upptäckter, som forskningen endast sparsamt gör under årtusenden och som sedan i vår tid hunnit skänka samhällslifvet ett verkningsmedel af så oberäknelig vigt som den elektriska telegrafan, för hvilken den af Örsted funna elektromagnetismen är ett vilkor.

Örsted föddes 1777 i Rudkjöbing på Langeland och blef filosofie doktor 1799. Genom trägnas fortsatta studier och förnyade resor i

Tyskland, Holland och Frankrike för ytterligare studier erhöll Örsted redan tidigt ett högt aktadt namn inom vetenskapen och blef vid tjugunio års ålder nämnd till professor i fysik, efter hvilken tid han utgaf ett icke obetydligt antal vetenskapliga afhandlingar, hvilka dock alla, oaktadt sitt värde, fördunklades genom en mindre skrift om elektromagnetismen, hvilken han utgaf 1820 efter att näst föregående vinter öfver samma ämne hafva hållit föreläsningar. *Telegraf-selskabet* i Köpenhamn har helt nyligen låtit fotolitografiera nämde skrift, och när dessa rader komma under läsarens ögon har skriften blifvit spridd till alla telegrafstyrelser i verlden.

Några dagar efter sedan fregatten "Tordenskjold" den 20 Januari detta år återkom till Köpenhamn efter en två års expedition för nedläggande af den kinesiska telegrafkabeln, firades en fest för fregattens officerspersonal och besättning, och vid detta tillfälle blef ej heller dens minne glömdt, utan hvars snille de stora resultater inom telegrafien, hvilka man nu hunnit, ej varit uppnådda. Redaktör *Ploug* hade nämligen författat en sång, ur hvilken vi ej kunna afhålla oss att här citera följande verser:

I har ej övet Heltedaad:
Af intet Blod blev Planken vaad:
Kanonerne sang kun Korat
Til Hilsen og Signal.
Men I har baaret över Sö
Kulturens spiresvangre Frö
Og gjennem Havets Afgrund lagt
En Vej for Ordets Magt.

Nu styrte Östens Sfinxer ned,
Naar York og Yeddo tales ved,
Og Vestens Folkebølgers Drön
Naar op till "Solens Sön".
Og da er Aandens Herredom
Befæstet over Tid og Rum,
Naar hele den beboede Jord
Kan höre samme Ord.

Med Ret I danske Mænd var med
At knytte et af Kjedens Led;
Thi hint Naturens store Fund
Er gjort ved Öresund.
Dengang i Oceanets Seng
I sænked ned den klingre Streng,
Da lued fra Fregattens Stavn
Hans Christian Örstedes Navn.

Då Hans Christian Örstedes namn sjöngs utbröto de närvarande i ett jubel, som aldrig ville taga slut.

Den namnkunnige vetenskapsmannen afled den 9 Mars 1851 efter några få dagars sjukdom. Hans halfhundraåriga verksamhet för naturkunnighetens utbredande och hans oafslåtliga bemödande att göra vetenskapens resultater nyttiga för lifvet hafva förvärfvat honom det utmärktaste rum bland vår tids lärda män. Efter att hafva skördat så mycken heder, som få dödliga kan beskäras, dog Örsted vid sjuttiotre års ålder i besittning af sin själs fulla kraft, älskvärd och munter till sitt sista ögonblick.

Den bild af Örsted, som vi fogat till denna uppsats, låta vi ytterligare beledsagas af några ord från den skald, vi ofvan citerat, diktade vid hans graf:

Men see – nu spændes över Jordens Bringe
Et Net af Strænge mellem Nord og Syd,
I dem der zitrer Toner, som ei klinge,
I dem der taler Tunger uden Lyd,
Igjennem dem med Lynets Ilen farer
Naturens skjulte, gaadefulde Magt.
Betro dem Ordet! Neppe er det sagt,
For tusind Mile fra Dig Strengen svarer.

Nu styrter Ordets allersidste Skranke:
Det bindes ikke mer af Tid og Rum,
Saa let og hurtigt som den tause Tanke,
Saa frit som den det flyver Verden om;
Og naar hver Lysets nye Morgenstraale,
Naar Tankens Stjernes kud og Aandens Fund
Er Alles Eiendom i samme Stund,
Hvo kan da længer Kundskaps Grændser maale?

Men hver Gang denne Verdensharpe röres
Af det forlöste, seierrige Ord,
Et Navn der er, som, uudtalt, vil höres,
Med Tak og Glæde af den hele Jord;

Og det er hans, hvis ædle Forskervillie
Blef Herre over hin Naturens Magt,
Og det er hans, vi liar til Hvile lagt
Med tunge Taarer under Danmarks Tillie.

Samuel Finley Breese Morse var den som till praktiskt utförande i telegrafiens tjänst bragte Örsteds stora uppfinning. Vi hafva förut nämt att Örsted fann elektromagnetismen år 1820, men först femton år derefter fick Morse sin elektriska telegraf färdig. Den exponerades då i Newyork, men tillgångar saknades för uppfinnaren att anlägga en linie, för att visa uppfinningens praktiska användbarhet, och ej förr än åtta år derefter, eller 1843, beviljade kongressen honom ett anslag af 30,000 dollars, för att ”på försök” anlägga en telegraflinie mellan Washington och Baltimore. Den 27 Maj följande året afsändes det första telegrammet på den dermed invigda linien, och Morse hade glädjen att se sitt mångåriga arbete krönt af framgång och erkändt. Anmärkningsvärdt är, att samtidigt med det att Morse i Amerika gjorde sin uppfinning af den telegrafiska ledningen, bragtes tvenne andra elektromagnetiska telegrafer till stånd, den ena af Charles Wheatstone i England, den andra af professor Steinhil i Tyskland, utan att någon af de tre uppfinnarne känt den andres idé. De engelska och tyska systemen befunnos snart så underlägsna Morses, att de blefvo undanträngda, och den sednares system är med större och mindre förändringar det i de flesta länder antagna. Utom de hedersbetygelser, som från furstar och lärda samfund i många länder kommo Morse till del, erhöll han af tio europeiska stater, hvilka år 1860 på begäran af kejsar Napoleon sändt representer till Paris, för att öfverlägga om en hedersgåfva åt telegrafens

uppfinnare, en summa af 400,000 francs. Sverige befann sig bland de tio staterna – det länder vårt folk till glädje och heder. England och Tyskland hade ej hörsammat uppropet från Frankrike. Den 10 Juni 1871 aftäcktes hans staty i *Central Park* i Newyork.

Samuel Morse föddes i Charlestown i Massachussetts den 27 April 1791 och lemnade redan vid tjugu års ålder sitt fädernesland, för att i England egna sig åt målarkonsten. Efter några år återvände han till Amerika, reste omkring och målade porträtter samt slog sig slutligen ned i Newyork med målarkonsten till lefnadsyrke. Tillgångarne hade mången gång varit knappa nog för den kringresande konstnären, men blefvo något förbättrade sedan han bosatt sig i Newyork, der han bildade en konstförening, hvilken några år derefter utvecklade sig och erhöill namn, heder och värdighet af konstakademi. Morse begagnade sina lediga timmar att åhöra de offentliga föreläsningarne öfver elektriciteten och galvanismen, och då han år 1829 för konstnärliga studier ånyo företog en resa till Europa, der han då vistades tre år i England, Frankrike och Italien, tog han noggrannare kännedom om de nya viktiga upptäckterna inom nämnda vetenskapsgrenar. På hemresan till Amerika sammanträffade han med en landsman, professor C. T. Jackson, och då denne omnämde de i Paris pågående försöken med elektromagnetismen, väcktes hos Morse tanken på dess användande för telegrafering, och innan han landade i Newyorks hamn hade han i sitt hufvud klart uppgjort för sig såväl signaleringssystemet som apparaten. Åtskilliga år förgingo derefter för den verkligt praktiska lösningen, men, som vi ofvan nämt, han lyckades och hade den glädjen att få skåda hvad ej många dödliga "stora" sett – sin egen staty resas af ett tacksamt folk. Morse dog den 2 April detta år i en ålder af åttioett år. Stoffet hvilar i hans

fädernejord. Att minnet af honom alltid och öfverallt skall hållas i ära och helgd, detta har han sjelf sørjt för genom sitt snille och sin kraft.

— — — —

De män, som hos oss förnämligast och kraftigast verkat för den elektriska telegrafens införande, äro öfverstelöjtnanten *J. F. v. Heland* och majoren *A. L. Fahnehjelm*, hvilka först nyligen lemnat de befattningar, de innehaft såsom intendenten vid telegrafverket. Ett godt och välvilligt understöd i sina bemödanden erhöilo de äfven af telegrafverkets förste styresman, aflidne generallöjtnanten *Carl Akrell*, som med upplyst förstånd, oväld och kraft organiserade den nya inrättningen.

Telegrafstyrelsens och Stockholms hufvudstations lokal, som från verkets första organisation varit belägen vid Stora Nygatan, blef i April månad nästlidet år förflyttad till den för de samma nyuppförda byggnaden N:o 2 vid Skeppsbron. Som detta hus blifvit enkom bygdt i och för telegrafverket, har, på samma gång ett behöfligt ökad utrymme ernåtts, inredningen af de många olika lokalerna kunnat ske med en komfort, öfverensstämmande med tidens fordringar, utan att någon nämnvärd högre kostnad derigenom försakats och med iakttagande af att det nödvändiga i alla delar blifvit tillgodosedt. Bottenvåningen upptager kassaexpedition eller lokal för afgående telegrammer samt budsändningslokal för ankommande telegrammers försändning eller afhämtande. Källarevåningen utgör förrådsrummet för den elektriska kraften med dithörande attiralj samt för linjemateriel. En trappa upp är apparatrummet, ett

så väl för sin vackra belägenhet som storlek och utseende i öfrigt särdeles prydligt rum, gående i vinkel och upptagande en längd af etthundratrettio fot. Utefter rummets norra och östra sida löper en bordsräcka, å hvilken apparaterna äro uppställda och vid dem sitta den rad af unga tjänstemän, åt hvilka vi anförtro våra stora och små hemligheter. I samma våning ligga telegrafdirektörens embetsrum samt revisionsrum. Våningen två trappor upp innehåller lokaler för styrelsen samt de båda telegrafintendenterna, hvarjemte der äfven förvaras verkets samling af modeller, prof m. m. Öfversta våningen är upplåten till lokaler för krigshofrätten och skogsstyrelsen.

Bland annat som i samlingarne förekommer ser man äfven ett stycke af Öresunds-kabeln, med hvilken följande rätt egendomliga historia är förknippad. En af de rikaste men sannolikt också snålaste bönderna på ön Hven gjorde upp för sig den något korttänkta spekulationen, att om han sjelf först åstadkomme skada på undervattens-kabeln och sedan ginge vederbörande till hända med upplysning om hvar skadan skett, skulle han för detta sitt välförhållande – det sistnämnda nämligen – erhålla en rik belöning. Sagdt och gjordt. Bonden uppfiskade en natt kabeln, högg med en mejsel ett hål i beklädnaden och borrhade derefter igenom ledningstrådarna. Tjänstemän ankommo till ön och bonden var icke sen att anvisa stället, der kabeln var skadad. Som det genast misstänktes att våldsverkaren och upptäckaren var samma person, blef bonden åtalad för brottet, hvilket äfven så godt som genast bevisades, då mejseln och borren vid visitation funnos i hans bostad. För att undandraga sig såväl lagens straff som kostnaden för ett örlogsfartygs utrustande till kabelns uppfiskande och iordningställande, samt framför allt för att åt sin familj rädda sin vackra förmögenhet, gick bonden åstad och hängde sig.

Då denna uppsats, till följd af det lilla utrymme, som för detta ämne kunnat i tidskriften upplåtas, måste begränsas inom en viss ram, återstår blott att med några ord hänvisa läsaren till de illustrationer, hvilka pryda den kortfattade texten. I detta afseende vilja vi först nämna angående Samuel Morses porträtt, som, jemte Örstedes, är anbragt vid den lilla skildringens början, att då utan tvifvel ett stort antal af Journalens läsare i andra illustrerade tidskrifter haft tillfälle se i Morses porträtt en gammal gråskäggig gubbe, som han väl i sjelfva verket också var när han lemnade oss, har redaktionen trott sig bereda sina läsare ett ökadt nöje genom att lemna ett porträtt af den utmärkte mannen sådan han såg ut vid den tiden han gjorde sin stora uppfinning och då han ännu var i sin ålders fulla kraft. Om den exteriör, som lemnas af Stockholms hufvudstations telegraflokal med Gustaf III:s staty i förgrunden, hänvisa vi till teckningen, som fullt åskådliggör dess vackra belägenhet, åtminstone för dem hvilka äro något förtrogna med hufvudstaden. Hvad interiören beträffar lemnar denna begrepp om det här ofvan omnämnda apparatrummet i våningen en trappa upp, det hela taget från telegrafdirektörens i vestra ändan af denna sal belägna embetsrum. Vi se utåt hela ena sidan den rad af samvetsgranna och arbetsamma unga män, om hvilka vi ofvan talat, alla sysselsatta vid dessa Morses apparater, hvilka till verdens alla hörn försända ena dagen ordres om våra af-färer och andra angelägenheter, en annan dag lika väl en helsning i glädjens ögonblick, som ett farväl till eller från en dödsbädd. Den attiralj, som vi se å motsatta sidan, är dels, invid första hvalfvet, det skåp der åskledarne äro uppställda, dels en visaretelegraf, som användes vid våra jernvägsstationer och polisvaktkontoren i hufvudstaden, jemte åtskilliga apparater, afsedda för undersökning af sam-

manhängningar och mindre fel på de olika telegraflinierna.

Såsom ett afslutande af denna uppsats, tillägga vi, med i tanken på Örsteds och Morses förenade, fullbordade verk följande sanna ord, dem svensk man nyligen nedskref till Morses minnesruna: Ihärdighet, uppföring, kärlek fordras det, för att skänka en snillrik tanke tillvaro i verkligheten – och sedan, ja sedan fordras det ännu mera ihärdighet, ännu mera mod, ännu mera kärlek, för att icke kantra i hamnen, då okunnighet och otro, afund och hån, räddhåga och list förena sina krafter att ställa till en storm, hvarunder sjelfva de ”stilla i landena” väckas till vrede mot den, som ”icke är nöjd med hvad vi ha”, ”hvad Gud gett”, ”hvad våra fäder haft nog af”. –

K. T- n.

*Telegrafstationens i Stockholm "Apparatum".
(Teckning af C. S. Hallbeck.)*

*Telegrafstationen i Stockholm sedd från planen vid Gustaf III:s staty.
(Teckning af C. S. Hallbeck.)*

Viktiga ord och personer

Akrell, Carl Fredrik.

[1779–1868] Svensk militär, kartograf och grafiker. Medverkade till utvecklandet av det svenska telegrafnätet och var ledamot av Kungliga Vetenskapsakademien. Är i dag mest känd för sina många utmärkta kartor.

Chappe, Claude.

[1763–1805] Fransk präst och uppfinnare. Blev känd över hela världen genom skapandet av den optiska telegrafen. Systemet bestod av en serie torn som med stora träarmar skickade signaler mellan varandra.

Darius I.

[550 f Kr – 486 f Kr] Persisk kung från 522 tills sin död år 486 f Kr. Kallades förr ofta för ”den store”. Var en av antikens mäktigaste personer. Skapade en ny och mycket stabil organisation för det persiska riket, bland annat med regionala ståthållare, bättre vägar, ett postsystem och standardiserade guldmynt. Grundade den stora staden Persepolis. Är i dag kanske mest känd som den som startade den långvariga militära konflikten med de grekiska rikena, genom den invasion som bland annat resulterade i slaget

vid Maraton. Hans namn skrivs i dag oftast "Dareios I".

Edelcrantz, Abraham Niclas.

[1754–1821] Svensk friherre, poet, politiker och uppfinnare. En av de mest inflytelserika svenskarna under sin tid. Var bland annat medlem i alla landets akademier, bland annat Svenska akademien och Kungliga Vetenskapsakademien. Hans kanske största insats var att importera några av de första ångmaskinerna till Sverige. Hette Clewberg i efternamn tills han adlades av Gustav III.

Fahnehjelm, Anton Ludvig.

[1807–1875] Svensk militär och uppfinnare. Tjänstgjorde bland annat som major inom sjöartilleriet. Skapade ett stort antal uppfinningar, bland annat en dykardräkt av gummi (1839) och självantändande minan (1833). Är i dag kanske mest känd för att ha skapat den första telegraflinjen i Sverige år 1853.

Fot.

Längdmått. En fot motsvarar 29,6 cm.

Gustaf III.

[1746–1792] Gustav var svensk kung från 1771 till sin död 1792. Genomförde en statskupp 1772 som återinförde det kungliga enväldet i Sverige. Är en av de mest kulturintresserade svenska kungarna i historien och kallas ofta för "Teaterkungen". Instiftade Svenska Akademien och lät bygga Kungliga Operan samt Drottningholms slottsteater. Mördades av Jacob Johan Anckarström vid ett attentat 1792.

Hallbeck, Carl Svante.

[1826–1897] Svensk illustratör från Göteborg som startade Ny Illustrerad Tidning. Flyttade till USA på 1860-talet som tecknare för Svenska Familj-Journalen. Var framför allt specialiserad på avbildningar av städer samt historiska byggnader och platser.

von Heland, Isak Fredrik.

[1801–1890] Svensk militär och ämbetsman. Hade en framgångsrik karriär inom livbeväringensregementet och senare som överstelöjtnant inom armén. Gjorde stora insatser för svenska kommunikationsnätet genom att utveckla telegrafien.

Hooke, Robert.

[1635–1703] Engelsk uppfinnare, professor och naturforskare. Uppfann nya typer av instrument för att studera solen samt en ny kardanknut. Han är i dag mest känd som den som skapade begreppet ”cell”, det skedde i hans verk ”Micrographia” (1665).

Jackson, Charles Thomas.

[1805–1880] Amerikansk läkare, geolog och kemist. Är mest känd för upptäckten att eter är ett effektivt bedövningsmedel.

Morse, Samuel Finley Breese.

[1791–1872] Amerikansk konstnär och uppfinnare. Började sin karriär som konstnär och var framför allt känd som porträttmålare. På 1830-talet skapade Morse den första praktiska telegrafien och han tog också fram det berömda morsealfabetet.

Kejsar Napoleon.

Den Napoleon som nämns i texten är i dag känd som Napoleon

III [1808–1873] Han var fransk president och kejsare samt prins av Holland. Hette egentligen Charles Louis Napoléon Bonaparte och var den berömda Napoleon Bonapartes brorson. Valdes till president 1848 och utnämndes till kejsare 1852. Avsattes 1870 och levde de sista åren av sitt liv i exil i Storbritannien.

Ploug, Carl.

[1813–1894] Dansk författare och politiker. Var ledamot i de olika danska riksdagarna i drygt 20 år. Var en av landets mest framstående tidningsmän som redaktör för "Fædrelandet". Hans mest kända verk är "Tre tidsdigte" (1866), "Længe var Nordens herlige stamme" (1842) och "Samlede digte" (1862).

von Steinheil, Carl August.

[1801–1870] Tysk ingenjör, astronom, fysiker och uppfinnare. Steinheil tjänstgjorde som professor vid universitetet i München. Han var en pionjär när det gäller telegrafan.

K. T-n.

Signatur för den svenska journalisten och fabriksägaren Knut Tersmeden [1835–1903]. Drev en fabrik i Eskilstuna samt var redaktör för Eskilstuna Allehanda på 1860-talet. Arbetade senare på Aftonbladet och Nya Dagligt Allehanda. Skrev ofta under signaturerna "K. T-n." och "Knut T-n."

Mil.

Längdmått. En svensk mil var 10 688 meter när den här texten skrevs.

Wheatstone, Charles.

[1802–1875] Brittisk forskare och uppfinnare. Skapade bland annat stereoskopet för att se 3D-bilder. Är mest känd för mätmetoden "Weatstones brygga" som används för att mäta elektriskt motstånd.

Ørsted, Hans Christian.

[1777–1851] Dansk kemist och fysiker. Är en av den danska historiens viktigaste forskare. Är mest känd som den förste som visade på sambandet mellan elektricitet och magnetism (1820) och som förste som framställde aluminium (1825).

Fler böcker: E-boksforlaget.se

Om du gillar e-böcker om historia så kommer du att gilla utbudet hos E-boksforlaget.se

Det här förlaget är specialiserat på utgivning av äldre texter om arkeologi, resor och biografier.

Alla titlarna går att hitta hos de flesta e-bokhandlare, i iTunes samt på många bibliotek.

Här är några exempel på titlar:

Klassiska deckare

- "Sherlock Holmes: »Gloria Scott»"
- "Sherlock Holmes: Beryllkronan"
- "Sherlock Holmes: De fem apelsinkärnorna"
- "Sherlock Holmes: De rödhårigas förening"
- "Sherlock Holmes: Den avhuggna tummen"
- "Sherlock Holmes: Den blå karbunkeln"
- "Sherlock Holmes: Den försvunna brudgummen"
- "Sherlock Holmes: Den försvunna kapplöpningshästen"
- "Sherlock Holmes: Blodbokarna."
- "Sherlock Holmes: Det spräckliga bandet."
- "Sherlock Holmes: Den grekiske tolken"
- "Sherlock Holmes: Musgraves ritual"
- "Sherlock Holmes: Det gula ansiktet"
- "Sherlock Holmes: Det hemlighetsfulla mordet vid skogssjön"
- "Sherlock Holmes: Den hemlighetsfulla patienten"
- "Sherlock Holmes: Börsmäklarens biträde"
- "Sherlock Holmes: En skandal i Böhmen"
- "Sherlock Holmes: Krymplingen"
- "Sherlock Holmes: Lorden och hans rika amerikanska brud"
- "Sherlock Holmes: Mordet i Reigate"
- "Sherlock Holmes: Tiggaren med den kluvna läppen"

Arkeologi

- "Solgudens yxa och Tors hammare"

- (1899)
- "Hällristningarnas ålder" (1869)
- "Feniciska kolonier i Skandinavien" (1875)
- "Hällristningar på Kinnekulle" (1892)
- "Forntidens perioder" (1892)
- "Hur gamla är hällristningarna?" (1869)
- "Bohusläns bygdeborgar" (1909)
- "Bohuslänska hällristningar" (1879)
- "Fynden i Troja" (1878)
- "Förbindelse mellan Skandinavien och vestra Europa före Kristi födelse" (1889)
- "Svear och götar under folkvandringstiden" (1905)
- "Husaby kyrka" (1899)
- "Hällristningarna i Järrestad" (1881)
- "Nordens fartyg från hednatiden" (1872)
- "Anmärkningar rörande figurteckningar från forntiden" (1842)
- "Grafkistor af klufna och urhålkade stockar" (1894)
- "Den svenske solguden och den svenske Tyr" (1906)
- "Skånska fornminnen" (1853)
- "Ölands fornminnen" (1874)
- "Tors hammare" (1872)
- "Våra fornminnen – vad de lära oss" (1916)
- "Sveriges fasta fornlämningar från hednatiden" (1901)
- "Förstörda fornminnen i Bohuslän år 1924"

Djur & natur

- "Svenska djur i folktron" (1898)

- "Skäggets historia" (1893)
- "Kattens kulturhistoria" (1882)
- "Djurens sömn" (1889)
- "Katten i forntida Egypten" (1889)
- "Ett dygn på månen år 1870"
- "Orkidéernas historia" (1894)
- "Blomsterspråket" (1888)
- "Sveriges hundraser" (1880)
- "Guide till biskötsel" (1885)

Kulturhistoria

- "Midvinterns solfest" (1894)
- "Julen på 1870-talet – Skildringar och illustrationer i svenska tidskrifter"
- "Om julens härkomst" (1899)
- "Julen i Skåne på 1820-talet"
- "Nyaste och tillförlitligaste Drömboken" (1918)
- "1870-talets bästa tips för frisyr och utseende"
- "Lyxens historia" (1870)
- "Gaffelns historia" (1889)
- "Kanalbyggen på planeten Mars" (1888)
- "Vårt solsystem" (1878)

Resor

- "Ett besök i Venedig år 1878"
- "Strandgatan i Visby år 1879"
- "Resa på Dalslands kanal år 1877"
- "Nyköpings slott" (1877)
- "Ett besök i Marstrand år 1882"
- "Min resa i Blekinge och Kalmar år 1854"
- "Resor med luftballong år 1873"

- "Runlejonet i Venedig" (1871)
- "En utflykt på Mälaren år 1871"
- "Skildring af Vestergötland år 1882"
- "Kalmar slotts historia" (1880)
- "Ett besök i Södertälje år 1881"
- "En färd på Donau år 1882"
- "Ringmuren i Visby" (1874)
- "Fredrikstens fästning och Karl XII" (1879)
- "Petras helgedomar" (1921)
- "Ett besök i Boxholm år 1885"
- "Skildring av Riseberga klosterruiner" (1874)
- "Borgholms slottsruin" (1878)
- "Rundtur i södra Frankrike år 1880"
- "Ett besök på Djurgården sommaren 1868"
- "Sigtunas tidiga historia" (1872)
- "Helgeandskyrkan i Visby" (1878)
- "Norrköpings historia" (1871)
- "Ett besök i Waxholm år 1870"
- "Vadstena slott" (1875)
- "Skildring av Island" (1870)
- "Besök på Gripsholms slott år 1895"
- "Ett besök i Rom år 1870"
- "Besök på Helgoland år 1874"
- "Guide till Uppsala år 1875"
- "Kyrkoruinen S:t Katarina i Visby" (1877)
- "Gripsholms slott" (1877)
- "Ett besök i Strängnäs år 1874"
- "Ett besök i Visby år 1906"
- "Bohus fästning" (1869)
- "En resa på Rhen år 1866"
- "Ett besök i Ystad år 1872"

Svensk geografi

- "Märkliga orter i Sverige" (1883)
- "Skildring av Värmland år 1882"
- "Skildring av Dalälven år 1876"
- "Skildring av Ångermanland 1882"
- "Skildring av Bohuslän år 1882"
- "Skildring av Dalsland år 1882"
- "Skildring av Närke år 1882"
- "Skildring av Öland år 1882"
- "Skildring av Stockholm år 1882"
- "Skildring av Västmanland år 1882"
- "Skildring av Härjedalen år 1882"
- "Skildring av Gästrikland år 1882"
- "Skildring av Jämtland år 1882"
- "Skildring av Göteborg år 1882"
- "Skildring av Halland år 1882"
- "Skildring av Blekinge år 1882"
- "Skildring av Gotland år 1882"
- "Skildring av Södermanland år 1882"
- "Skildring av Östergötland år 1882"

Vikingar

- "Vikingatidens Lund och Birka" (1909)
- "Jomsvikingarnas saga" (1888)
- "Fyndet av vikingaskeppet i Gokstad år 1880"
- "Hervars och Hedreks saga" (1888)
- "Carl Larssons Uppsala-tempel" (1908)
- "Sagan om Ragnar Lodbrok och hans söner" (1880)
- "Sverige och vikingafärderna västerut" (1924)